

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka: 007-461/2017/45

Ljubljana, 17. 12. 2021

EVA 2018-2550-0025

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE
SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uredba o načinu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi petega odstavka 122. člena Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19 in 172/21), 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) in prvega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o načinu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki ter jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mag. Janja Garvas Hočevar
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja

Priloga:

- Uredba o načinu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki

Prejmejo:

- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost,
- Agencija za radioaktivne odpadke.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

<ul style="list-style-type: none"> - dr. Metka Gorišek, državna sekretarka Ministrstva za okolje in prostor, - Igor Sirc, direktor Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost, - Blaž Košorok, državni sekretar Ministrstva za infrastrukturo, - mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo Ministrstva za infrastrukturo. 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
<p>V začetku januarja 2018 je pričel veljati nov Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17; v nadaljnjem besedilu: ZVISJV-1), ki v prehodnih in končnih določbah našteva predpise, ki jih mora vlada najpozneje v 9 mesecih po začetku veljavnosti zakona sprejeti. Med temi predpisi je tudi predpis, ki ureja izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki. Ta uredba mora določiti način in pogoje izvajanja obvezne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki. Ureditev ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom se po ZVISJV-1 ni bistveno spremenila glede na do sedaj veljavno ureditev.</p> <p>Ker je z zadnjo novelo ZVISJV-1 (Uradni list RS, št. 172/21) nadzor nad poslovanjem izvajalca obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki prešel iz ministrstva, pristojnega za infrastrukturo na ministrstvo, pristojno za odpadke, je ta zakonska rešitev konkretizirana tudi v določbah uredbe.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
<p>ARAO za izvedbo programa dela za leto 2021 načrtuje pridobitev sredstev v višini 34.163,430 EUR, skupaj z DDV.</p> <p>V proračunu za leto 2022 so v sprejetem finančnem načrtu Ministrstva za infrastrukturo na proračunski postavki 519410 zagotovljene pravice porabe, in sicer na ukrepu 2430-17-0014 »Agencija za radioaktivne odpadke« v višini 1.570.000 EUR in projektu 2111-11-0075 »Projekt odlagališče NSRAO« v višini 2.430.000 EUR. Za investicije pa se bodo sredstva črpala iz namenske proračunske postavke 160384 ARAO – Investicije in investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev-sredstva od najemnin, in sicer projekta 2430-20-0005 »Načrt vlaganj ARAO v osnovna sredstva Republike Slovenije za obdobje 2020-2022« v višini 42.740 EUR Poleg proračunskih sredstev in sredstev sklada, ARAO v finančnem načrtu načrtuje prihodke od malih povzročiteljev RAO v višini 53.639 EUR. Višina sredstev je podana skupaj z DDV.</p> <p>Za načrtovanje in izgradnjo odlagališča NSRAO se načrtujejo sredstva v višini 32.544.907 EUR skupaj z DDV. Od tega iz proračuna 466.007 EUR in 32.078.900 EUR iz Sklada NEK. Sklad NEK</p>		

ima za načrtovanje in izgradnjo odlagališča NSRAO zagotovljena sredstva v okviru Finančnega načrta Sklada za financiranje razgradnje NEK in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK za leti 2021 in 2022, na katerega je Ministrstvo za infrastrukturo dne 4. 5. 2020 dalo soglasje št. 360-184/2020/24 in sicer za leto 2021 16.212.530 EUR in za leto 2022 19.866.660 EUR, kar skupaj znaša 36.079.190 EUR.

V proračunu za leto 2023 so v sprejetem finančnem načrtu Ministrstva za infrastrukturo na proračunski postavki 519410 zagotovljene pravice porabe, in sicer na ukrepu 2430-17-0014 »Agencija za radioaktivne odpadke« v višini 1.450.000 EUR in projektu 2111-11-0075 »Projekt odlagališče NSRAO« v višini 1.050.000 EUR. Za investicije pa se bodo sredstva črpala iz namenske proračunske postavke 160384 ARAO – Investicije in investicijsko vzdrževanje -sredstva od najemnin, in sicer projekt 2430-21-3350 »Načrt vlaganj ARAO v osnovna sredstva Republike Slovenije za obdobje 2023-2027« v višini 50.114 EUR

– **I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za 2022	Znesek za 2023
Ministrstvo za infrastrukturo	2430-17-0014	519410 Agencija za radioaktivne odpadke	1.570.000	1.450.000
Ministrstvo za infrastrukturo	2111-11-0075	519410 Agencija za radioaktivne odpadke	2.430.000	1.050.000
Ministrstvo za infrastrukturo	2430-20-0005	160384 ARAO investicije in invest. vzdrževanje	42.740	/
Ministrstvo za infrastrukturo	2430-21-3350	160384 ARAO investicije in invest. vzdrževanje	/	50.114

SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				
<ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. 				
Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju				

prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Datum objave: 13. 12. 2017 in ponovno 20. 11. 2020 V razpravo so bili vključeni: <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki strokovne in splošne javnosti. Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev: <ul style="list-style-type: none"> - Zveza ekoloških gibanj Slovenije – ZEG ter Posavsko jedrsko lokalno partnerstvo, - Agencija za radioaktivne odpadke – ARAO, - Občina Krško, - Nuklearna elektrarna Krško, - Sklad za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK, - GEN energija, d.o.o. Upoštevani so bili: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Glede pripomb in predlogov sodelujočih v javni razpravi so usklajevanja potekala ločeno, preko sestankov in izmenjave pisnih obrazložitev. Z zbirno tabelo smo se opredelili do prejetih predlogov iz drugega kroga javne razprave in jo objavili na naši spletni strani koncem aprila 2021.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
mag. ANDREJ VIZJAK	

MINISTER

Priloga:

- predlog Uredbe o načinu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki

Na podlagi petega odstavka 122. člena Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19 in 172/21) in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o načinu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen)

Ta uredba določa način in pogoje izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki (v nadaljnjem besedilu: javna služba ravnanja z RAO), organizacijsko obliko javne službe ravnanja z RAO, vire financiranja in način njihovega oblikovanja ter metodologijo za oblikovanje virov financiranja, seznam objektov, ki jih izvajalec javne službe ravnanja z RAO upravlja, merila za oblikovanje cenika za storitve in druge vsebine, pomembne za izvajanje vseh organizacijskih in fizičnih dejavnosti, ki se izvajajo pri shranjevanju, premeščanju, predelavi, skladiščenju in odlaganju radioaktivnih odpadkov.

2. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. dolgoročni nadzor in vzdrževanje odlagališča je izvajanje nadzora in vzdrževalnih ukrepov po zaprtju odlagališča radioaktivnih odpadkov, odlagališča rudarske jalovine in odlagališča hidrometalurške jalovine, ki nastane pri pridobivanju in izkoriščanju jedrskih mineralnih surovin, zato da se zagotovi vzdrževanje dolgoročnih varnostnih funkcij in s tem dolgoročna sevalna varnost prebivalstva in okolja, kot je predvidena v varnostnem poročilu odlagališča;
2. izgradnja odlagališča je gradnja odlagališča, ki jo opravlja javni gospodarski zavod v imenu in za račun Republike Slovenije v obsegu, kot je potrebno za opravljanje javne službe ravnanja z RAO;
3. meddržavna pogodba je Pogodba med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo in Skupne izjave ob podpisu Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 5/03).

II. PREDMET IN NAČIN IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE RAVNANJA Z RAO

3. člen (predmet gospodarske javne službe)

Predmet gospodarske javne službe po tej uredbi je zagotavljanje ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom.

4. člen
(organizacijska in prostorska zasnova izvajanja)

- (1) Javna služba ravnanja z RAO po tej uredbi se izvaja v javnem gospodarskem zavodu, katerega edini ustanovitelj je Republika Slovenije.
- (2) Javni gospodarski zavod pridobi izključno pravico do izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z RAO na celotnem območju Republike Slovenije.
- (3) Javna služba ravnanja z RAO se izvaja nepretrgoma.

5. člen
(naloge izvajalca javne službe ravnanja z RAO)

- (1) Javna služba ravnanja z RAO vključuje zlasti:
 1. prevzemanje, zbiranje, prevažanje, predelavo in skladiščenje pred odlaganjem, priprave na izgradnjo odlagališča, izgradnjo odlagališča ter odlaganje radioaktivnih odpadkov, ki niso odpadki iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije;
 2. predelavo radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva pred odlaganjem, priprave na izgradnjo odlagališča, izgradnjo odlagališča ter odlaganje radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije;
 3. obratovanje odlagališč radioaktivnih odpadkov;
 4. upravljanje, dolgoročni nadzor in vzdrževanje zaprtih odlagališč radioaktivnih odpadkov;
 5. upravljanje, dolgoročni nadzor in vzdrževanje zaprtih odlagališč rudarske in hidrometalurške jalovine, ki nastane pri pridobivanju in izkoriščanju jedrskih mineralnih surovin.
- (2) Sestavni del dejavnosti in storitev iz prejšnjega odstavka sta tudi skrb za razvoj stroke na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom ter prenos znanja iz mednarodnega okolja v Republiko Slovenijo.
- (3) Dejavnosti in storitve javne službe ravnanja z RAO so še druge strokovno tehnične in razvojne naloge na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, ali na podlagi odločitev vlade, neposredno povezanih z izvajanjem javne službe ravnanja z RAO.

6. člen
(podrobnejša razčlenitev nalog javne službe ravnanja z RAO)

- (1) Naloge iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka in tretjega odstavka prejšnjega člena obsegajo naslednje storitve in dejavnosti:
 1. upravljanje in obratovanje jedrskih objektov za skladiščenje in odlaganje radioaktivnih odpadkov;
 2. prevzem radioaktivnih odpadkov na lokaciji imetnika in demontaža enostavnejših oblik radioaktivnih virov, kadar so le ti v postopku prevzema;
 3. prevoz radioaktivnih odpadkov;
 4. preverjanje meril sprejemljivosti in svetovanje imetnikom radioaktivnih odpadkov za prevzem, skladiščenje ali odlaganje radioaktivnih odpadkov;
 5. predelava radioaktivnih odpadkov za skladiščenje in odlaganje;
 6. skladiščenje radioaktivnih odpadkov;
 7. odlaganje radioaktivnih odpadkov;
 8. upravljanje objektov državne infrastrukture za skladiščenje in odlaganje radioaktivnih odpadkov;
 9. vodenje evidenc o radioaktivnih odpadkih in izrabljenem gorivu ter preostalih predpisanih evidenc za objekte, ki jih upravlja izvajalec javne službe ravnanja z RAO;

10. poročanje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;
 11. druge aktivnosti in naloge, potrebne za obratovanje in upravljanje skladišč in odlagališč radioaktivnih odpadkov;
 12. informiranje in obveščanje javnosti o podatkih povezanih z jedrsko in sevalno varnostjo objektov, o ravnanju z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom ter obveščanje v primeru izrednih dogodkov;
 13. strokovna pomoč državnim organom v postopku umeščanja odlagališča radioaktivnih odpadkov v prostor;
 14. vodenje projekta načrtovanja odlagališča radioaktivnih odpadkov do pridobitve gradbenega dovoljenja;
 15. izdelava dokumentacije, potrebne v postopkih gradnje odlagališča radioaktivnih odpadkov, vključno s pridobivanjem potrebnih mnenj, soglasij in dovoljenj za gradnjo in obratovanje;
 16. vodenje projekta izgradnje odlagališča radioaktivnih odpadkov do pridobitve obratovalnega dovoljenja;
 17. spremljanje mednarodnega razvoja in sodelovanje v delovnih skupinah v okviru mednarodnih povezav in članstva Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah na področju predelave, odlaganja in obratovanja odlagališč radioaktivnih odpadkov;
 18. zagotavljanje monitoringov;
 19. izgradnja odlagališč radioaktivnih odpadkov;
 20. sodelovanje pri pripravi poročil, ki jih je Republika Slovenija dolžna pripraviti na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;
 21. zagotovitev pogojev, načrtovanje, priprava in izvedba neposrednega odlaganja ali predelave izrabljenega goriva in visokoradioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK), za katere je dolžna poskrbeti Republika Slovenija, in iz raziskovalnega reaktorja TRIGA Mark II v nacionalno, regionalno ali večnacionalno odlagališče.
- (2) Dejavnosti in storitve iz prejšnjega odstavka ne zajemajo dejavnosti in storitev v povezavi s skladiščenjem radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva na območju NEK.
- (3) Dejavnosti in storitve iz 4. in 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena obsegajo naslednje naloge:
1. nadzor in vzdrževanje saniranih zunanjih površin zaprtih odlagališč ter pripadajoče infrastrukture ter nadzor in vzdrževanje neposrednega dostopa do zaprtih odlagališč;
 2. monitoring izpustov radioaktivnih snovi v okolje in monitoring radioloških vplivov odlagališča na okolje, vključno z oceno učinkovitih doz, ki jih prejme prebivalstvo zaradi prisotnosti odlagališča;
 3. upravljanje zaprtih objektov državne infrastrukture za odlaganje radioaktivnih odpadkov, ki vključuje vzdrževalna dela na odlagališču, potrebna za dolgoročno ohranjanje njegovih varnostnih funkcij ter vzdrževanje potrebne infrastrukture in objektov na območju odlagališča;
 4. priprava in vzdrževanje zbirke ključnih podatkov o odlagališču in njegovem dolgoročnem nadzoru ter arhiviranje dokumentacije;
 5. poročanje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;
 6. vzdrževanje in posodabljanje varnostnega poročila in načrta dolgoročnega nadzora in vzdrževanja objekta državne infrastrukture, vključno z načrtom dolgoročnega nadzora in vzdrževanja saniranih zunanjih jamskih objektov in sistema za odvajanje vod iz rudniške jame najmanj vsakih deset let ali pogosteje v primeru izrednih dogodkov, pri čemer je treba smiselno uporabljati določila o odobravanju sprememb v jedrskih in sevalnih objektih na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;

7. vse preostale dejavnosti, predvidene v varnostnem poročilu, ki ga organ, pristojen za jedrsko varnost, odobri z dovoljenjem za zaprtje odlagališča.
- (4) Dejavnosti in storitve iz drugega odstavka prejšnjega člena obsegajo naloge raziskav in razvoja, ki jih je treba izvesti za vse faze ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom od nastanka, predelave, skladiščenja in odlaganja ter tudi za dolgoročni nadzor in vzdrževanje zaprtih odlagališč.

7. člen **(objekti državne infrastrukture)**

- (1) Gospodarska javna infrastruktura za izvajanje javne službe ravnanja z RAO obsega naslednje objekte državne infrastrukture:
- Centralno skladišče radioaktivnih odpadkov v Brinju;
 - zaprto odlagališče rudarske jalovine Jazbec na lokaciji nekdanjega Rudnika urana Žirovski vrh.
- (2) Poleg objektov iz prejšnjega odstavka so objekti državne infrastrukture tudi objekti, ki pridobijo status objekta državne infrastrukture v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost.

8. člen **(upravljanje gospodarske javne infrastrukture)**

- (1) Upravljanje z objekti državne infrastrukture iz prejšnjega člena te uredbe je del javne službe ravnanja z RAO.
- (2) Upravljanje gospodarske javne infrastrukture za potrebe izvajanja dejavnosti in storitev javne službe iz 1., 2. in 3. točke prvega in tretjega odstavka 5. člena te uredbe, pomeni njihovo obratovanje, obnavljanje in vzdrževanje ter posredovanje podatkov o gospodarski javni infrastrukturi v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.
- (3) Upravljanje gospodarske javne infrastrukture za potrebe izvajanja dejavnosti in storitev javne službe iz 4. in 5. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe, pomeni njihov nadzor, vzdrževanje stanja objektov, ki je bilo doseženo ob zaprtju, in s tem skrb za varnost prebivalstva in varstvo okolja.
- (4) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO upravlja z gospodarsko javno infrastrukturo na podlagi pogodbe o opravljanju javne službe ravnanja z RAO, ki jo sklene z ustanoviteljem.
- (5) Podrobnejši obseg nalog iz tega člena se določi s pogodbo o opravljanju javne službe ravnanja z RAO, ki se sklene za nedoločen čas, obseg potrebnih sredstev za opravljanje nalog iz te pogodbe pa se vsako leto določi na podlagi dvoletnega poslovnega načrta izvajalca javne službe ravnanja z RAO za tekoče leto.

9. člen **(obratovanje objektov državne infrastrukture)**

Med naloge, povezane z obratovanjem objektov državne infrastrukture, spadajo zlasti:

- investicijsko načrtovanje, obnova, vlaganja in gospodarjenje z objekti in napravami potrebnimi za izvajanje javne službe ravnanja z RAO;
- aktivnosti in naloge, potrebne za upravljanje in obratovanje skladišč in odlagališč radioaktivnih odpadkov, kot so določene s predpisi o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti, predpisi s področja fizičnega varovanja, predpisi s področja zaščite in reševanja, predpisi s področja okolja in drugimi.

10. člen
(obnova objektov državne infrastrukture)

Med naloge, povezane z obnovo objektov državne infrastrukture, spadajo zlasti:

- investicijsko načrtovanje in priprava predloga načrta obnov;
- vlaganje v tehnološko obnovo, povezano z ukrepi sevalne ali jedrske varnosti in
- izvajanje oziroma organiziranje obnov.

11. člen
(vzdrževanje objektov državne infrastrukture)

Med naloge, povezane z vzdrževanjem objektov državne infrastrukture, spadajo zlasti:

- vzdrževalna dela, ki ohranjajo normalno obratovalno sposobnost in zagotavljajo jedrsko in sevalno varnost;
- vzdrževanje, pregledovanje in preizkušanje sistemov in komponent objekta;
- nadzor nad stanjem objektov.

12. člen
(nadzor, vzdrževanje saniranih površin in pripadajoče infrastrukture)

Naloge, povezane z nadzorom, vzdrževanjem saniranih površin in pripadajoče infrastrukture ter dostopa do objektov, so zlasti:

1. nadzor odlagališča;
2. monitoring odlagališča;
3. ocenjevanje učinkovitih doz, ki jih prejme prebivalstvo zaradi prisotnosti odlagališča;
4. vzdrževalna dela na odlagališču, potrebna za dolgoročno ohranjanje njegovih varnostnih funkcij;
5. vzdrževanje potrebne infrastrukture in objektov na območju odlagališča;
6. dopolnjevanje in vzdrževanje zbirke podatkov o stanju odlagališča ter arhiviranje dokumentacije;
7. vzdrževanje in posodabljanje načrta dolgoročnega nadzora odlagališča, vključno z načrtom saniranih zunanjih jamskih objektov in kanalizacije izcednih vod iz rudniške jame;
8. vzdrževanje in posodabljanje varnostnega poročila o objektu državne infrastrukture v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;
9. vzdrževalna dela, ki so določena v odločbi o prenehanju pravic in obveznosti na zaprtem odlagališču na podlagi zakona, ki ureja rudarstvo, ter druga dela, potrebna za dolgoročni nadzor in vzdrževanje objekta državne infrastrukture.

13. člen
(priprava na izgradnjo in gradnja odlagališča)

(1) Priprave na izgradnjo in gradnjo odlagališča opravlja javni gospodarski zavod v imenu in za račun Republike Slovenije v obsegu, kot je potrebno za opravljanje javne službe ravnanja z RAO.

(2) Priprave na izgradnjo in gradnja objektov obsega opravljanje nalog v zvezi s:

- prostorskim načrtovanjem in umeščanjem infrastrukture v prostor;
- pripravo investicijske in projektne dokumentacije za gradnjo;
- pridobivanje ustreznih dovoljenj;
- vodenje in spremljanje investicije;

- gradnjo objektov odlagališča in infrastrukturnih objektov ter dobavo opreme;
 - spremljanje gradnje in projektantski nadzor;
 - supernadzor pri gradnji.
- (3) Podrobnejšo opredelitev nalog iz tega člena in njihov obseg se določi s pogodbo, sklenjeno med izvajalcem javne službe ravnanja z RAO in ustanoviteljem.

III. PRAVICE IN OBVEZNOSTI IZVAJALCA JAVNE SLUŽBE RAVNANJA Z RAO IN UPORABNIKOV STORITEV

14. člen (pravice in obveznosti izvajalca)

- (1) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO mora zagotavljati storitve javne službe ravnanja z RAO za vse uporabnike pod enakimi pogoji.
- (2) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO mora javno službo izvajati tako, da so stalno, pravočasno, nemoteno in varno zagotovljeni prevzem, prevoz, zbiranje, predelava, skladiščenje in odlaganje radioaktivnih odpadkov ter redno in nemoteno upravljanje zaprtih odlagališč in izvajanje njihovega dolgoročnega nadzora in vzdrževanja skladno z načrtom dolgoročnega nadzora in vzdrževanja odlagališča, ki je lahko del varnostnega poročila objekta.
- (3) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO mora javno objaviti način, pogoje in cenik storitev javne službe ravnanja z RAO za dejavnosti iz 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe.
- (4) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO lahko odkloni prevzem in prevoz radioaktivnih odpadkov od posameznega uporabnika, če ugotovi, da odpadki niso pripravljeni za prevzem v skladu s predpisi, ki urejajo merila sprejemljivosti za skladiščenje, odlaganje ali prevoz. Če izvajalec javne službe odkloni prevzem ali prevoz radioaktivnih odpadkov, mora uporabnikom svetovati, kako doseči in imetniku ali povzročitelju tudi pomagati doseči merila sprejemljivosti. V takem primeru mora izvajalec javne službe ravnanja z RAO o tem obvestiti organ, pristojen za jedrsko varnost.
- (5) Izvajalcu javne službe ravnanja z RAO mora biti pri izvajanju javne službe na voljo vsa potrebna infrastruktura. Če posamezen del državne infrastrukture iz 7. člena te uredbe, upravlja drug upravljavec, ki ni izvajalec javne službe ravnanja z RAO, mora ta upravljavec izvajalcu javne službe ravnanja z RAO omogočiti nemoten dostop do potrebne infrastrukture, da se omogoči izvajanje javne službe ravnanja z RAO.
- (6) Začetek izvajanja javne službe ravnanja z RAO iz 5. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe se začne po zaprtju odlagališča rudarske jalovine in zaprtju odlagališča hidrometalurške jalovine v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, in zakonom, ki ureja rudarstvo.

15. člen (zagotavljanje dejavnosti in storitev)

- (1) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO zagotavlja dejavnosti in storitve iz 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe za vse radioaktivne odpadke na območju Republike Slovenije:
 - znanih in neznanih imetnikov ali povzročiteljev in
 - nastalih kot posledica izrednih dogodkov ali pretekle sevalne dejavnosti ali drugih preteklih gospodarskih dejavnosti.
- (2) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO zagotavlja dejavnosti in storitve iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe za radioaktivne odpadke iz NEK, vključno z radioaktivnimi odpadki, ki bi nastali kot posledica izrednih dogodkov, za katere mora na podlagi meddržavne pogodbe poskrbeti Republika Slovenija.
- (3) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO v okviru storitev iz tretjega odstavka 5. člena te uredbe

pripravi strokovne podlage za nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom.

- (4) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO v okviru storitev iz tretjega odstavka 5. člena te uredbe izdelava program odlaganja RAO in izrabljenega jedrskega goriva v skladu z meddržavno pogodbo.
- (5) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO mora pri izvajanju javne službe, kadar je to tehnično, ekonomsko ali varnostno izvedljivo ter upravičeno, izrabiti vse možnosti za zmanjševanje količine radioaktivnih odpadkov, namenjenih za odlaganje, vključno z možnostmi vnovične uporabe ali predelave.
- (6) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO mora voditi evidence podatkov o uskladiščenih ali odloženih radioaktivnih odpadkih, o njihovi opustitvi nadzora, pakiranju, predelavi, recikliranju ali vnovični uporabi.

16. člen (oddaja del)

Izvajalec javne službe ravnanja z RAO lahko za posamezna dela ali storitve javne službe, organizacijsko tehničnih in strokovnih nalog najame tretjo osebo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, pri čemer izvajalec javne službe ravnanja z RAO odgovarja, da se oddana dela in storitve izvajajo v skladu s to uredbo. Oddaja posameznih del in storitev tretjim osebam se lahko izvede le, če so za to kadrovski ali ekonomski razlogi oziroma se s takšnim ravnanjem doseže uresničevanje načela smotrne rabe javnih sredstev.

17. člen (poročanje)

Izvajalec javne službe ravnanja z RAO mora organu, pristojnemu za jedrsko varnost, do konca marca tekočega leta poročati o izvajanju javne službe ravnanja z RAO in doseganju ciljev v skladu z določbami nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom za preteklo leto.

18. člen (pravice uporabnikov storitev)

V razmerju do izvajalca javne službe ravnanja z RAO imajo uporabniki storitev iz 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe naslednje pravice:

1. pravico do trajnega, rednega in nemotenega zagotavljanja storitev javne službe ravnanja z RAO;
2. pravico do enake kvalitete storitev, ki je pod enakimi pogoji dostopna vsem uporabnikom na celotnem ozemlju Republike Slovenije;
3. pravico do zagotovljenih cen storitev, ki se razlikujejo samo na podlagi vrste in količine radioaktivnih odpadkov.

IV. NAČIN IN VIRI FINANCIRANJA JAVNE SLUŽBE RAVNANJA Z RAO

19. člen (planski dokumenti javne službe ravnanja z RAO)

- (1) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO v povezavi s financiranjem javne službe ravnanja z RAO pripravi:
 - dolgoročni program dela izvajalca javne službe ravnanja z RAO;
 - dvoletni poslovni načrt;

– letno poročilo.

- (2) Dolgoročni program dela izvajalca javne službe ravnanja z RAO se sprejme vsaka tri leta za obdobje petih let in vsebuje oceno finančnih sredstev oziroma oceno finančnih stroškov za financiranje javne službe ravnanja z RAO, kratek opis dosedanjega stanja, predvidene cilje in rezultate v prihodnjem petletnem obdobju z merili za doseganje le teh in načrt investicij in vlaganj. Dolgoročni program dela izvajalca javne službe ravnanja z RAO sprejme Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za odpadke in na podlagi obrazloženega mnenja upravnega odbora izvajalca javne službe ravnanja z RAO.
- (3) Predlog dvoletnega poslovnega načrta se predloži upravnemu odboru izvajalca javne službe ravnanja z RAO v sprejem in nato v soglasje ustanovitelju..
- (4) Izvajalec javne službe ravnanja z RAO za vsako leto po koncu poslovnega leta izdela letno poročilo o poslovanju javnega gospodarskega zavoda, ki ga potrdi upravni odbor izvajalca javne službe ravnanja z RAO ter ga nato posreduje v sprejem ustanovitelju.
- (5) Podrobnejša vsebina dokumentov iz prvega odstavka tega člena se določi z aktom o ustanovitvi.

20. člen

(viri financiranja javne službe ravnanja z RAO)

- (1) Javna službe ravnanja z RAO se financira iz naslednjih virov:
 1. iz državnega proračuna, ki se zagotovijo v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za odpadke (v nadaljnjem besedilu: sredstva državnega proračuna);
 2. iz plačil imetnikov ali povzročiteljev radioaktivnih odpadkov za opravljene storitve javne službe ravnanja z RAO, ki ne izvirajo iz jedrskega objekta za proizvodnje električne energije;
 3. iz javnega sklada, ustanovljenega na podlagi zakona, ki ureja način zagotavljanja sredstev za financiranje razgradnje NEK in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK (v nadaljnjem besedilu: javni sklad);
 4. iz drugih virov.
- (2) Viri financiranja javne službe ravnanja z RAO iz 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe so plačila imetnika ali povzročitelja institucionalnih radioaktivnih odpadkov in sredstva državnega proračuna. Imetnik ali povzročitelj radioaktivnih odpadkov je plačnik dela stroškov za opravljeno storitev v skladu z veljavnim cenikom, objavljenim na podlagi te uredbe. Preostali del stroškov se krije iz sredstev državnega proračuna, ki se izplačujejo na podlagi pogodbe o opravljanju javne službe ravnanja z RAO.
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena upravljavec Reaktorskega infrastrukturnega centra – Institut Jožef Stefan ne plačuje storitev izvajalcu javne službe ravnanja z RAO za tiste radioaktivne odpadke, ki nastajajo pri izvajanju negospodarske dejavnosti oziroma dejavnosti, ki pomenijo izvajanje javne službe ali javnih pooblastil Instituta Jožef Stefan.
- (4) Viri financiranja javne službe ravnanja z RAO iz 2. in 3. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe so v deležu, ki je sorazmeren predvideni količini nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov iz NEK, za katere mora na podlagi meddržavne pogodbe poskrbeti Republika Slovenija, sredstva javnega sklada. Preostali delež, ki ne izvira iz jedrskih objektov za pridobivanje električne energije, se krije iz sredstev državnega proračuna. Vir financiranja javne službe ravnanja z RAO iz 4. in 5. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe so sredstva državnega proračuna.
- (5) Če povzročitelj radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva ni znan, so viri financiranja javne službe ravnanja z RAO iz prvega odstavka 15. člena te uredbe sredstva državnega proračuna.
- (6) Vir financiranja javne službe ravnanja z RAO iz drugega odstavka 5. člena te uredbe in tretjega odstavka 15. člena te uredbe so sredstva državnega proračuna.
- (7) Viri financiranja javne službe ravnanja z RAO iz tretjega odstavka 5. člena te uredbe so sredstva državnega proračuna, razen nalog iz četrtega odstavka 15. člena te uredbe, ki se financirajo iz sredstev javnega sklada.

V. STROŠKI JAVNE SLUŽBE RAVNANJA Z RAO IN CENIK

21. člen (stroški javne službe ravnanja z RAO)

- (1) Stroški izvajanja javne službe ravnanja z RAO iz 5. člena te uredbe so (brez stroškov dejavnosti priprav na izgradnjo in izgradnje odlagališč radioaktivnih odpadkov):
1. stroški državne infrastrukture:
 - stroški upravljanja infrastrukture;
 - zavarovalne premije;
 - nadomestila za omejeno rabo prostora in druge dajatve;
 - finančna jamstva, povezana z zapiranjem in upravljanjem državne infrastrukture po zaprtju;
 - finančni odhodki;
 - obresti in drugi stroški, povezani z dolžniškim financiranjem;
 - stroški vzdrževanja;
 - stroški nadzora in vrednotenja radioloških vplivov infrastrukturnega objekta na okolje;
 - stroški fizičnega in tehničnega varovanja;
 - drugi stroški, ki nastanejo pri izvajanju te dejavnosti;
 2. stroški prevzemanja, zbiranja, prevoza, priprave in predelave ter skladiščenja in odlaganja radioaktivnih odpadkov so:
 - stroški materiala (energija, nadomestni deli in material za osnovna sredstva, pisarniški material, osebna varovalna oprema ipd.);
 - stroški storitev (stroški storitev tretjih oseb, transportne in poštne storitve, vzdrževanje, povračila potnih stroškov, stroški plačilnega prometa, intelektualnih in osebnih storitev, stroški komuniciranja z javnostmi, stroški storitev fizičnih oseb, požarne varnosti, varnosti in zdravja pri delu, stroški varstva pred sevanji, revidiranja in vzdrževanja sistema vodenja, zdravstvenih storitev, telekomunikacij, varovanja zgradbe in prostorov, obratovalnih in komunalnih storitev ipd.);
 - stroški nadzora radioaktivnosti in vrednotenja okoljskih vplivov objektov državne infrastrukture;
 - režijski stroški izvajalca javne službe ravnanja z RAO;
 - stroški izobraževanja zaposlenih ter pridobivanja dovoljenj, potrebnih zaradi dejavnosti izvajanja javne službe ravnanja z RAO;
 - stroški obresti zadolžitev;
 - stroški dela;
 - stroški mednarodnega sodelovanja in prenosa znanja,
 - drugi stroški, ki nastajajo v procesu izvajanja storitev javne službe ravnanja z RAO.
- (2) Stroški priprave na izgradnjo in izgradnja odlagališč kot del javne službe ravnanja z RAO iz 1. in 2. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe so:
1. neposredni stroški in izdatki priprave na izgradnjo ter izgradnje odlagališča (stroški raziskav in razvoja, monitoringa, nakupa zemljišč, materiala, storitev, stroški neposrednega dela, stroški usposobitve obratovanja, nevračljive dajatve in drugi izdatki);
 2. neposredni stroški in izdatki priprave na izgradnjo ter izgradnje odlagališča – zunanji

izvajalci:

- svetovalne storitve (pravno, finančno svetovanje, storitve inženiringa);
 - projektno vodenje oziroma usklajevanje projekta;
 - prevajalske storitve;
 - tehnične storitve;
 - storitve izdelave študij, raziskav, vrednotenj, ocen, strokovnih mnenj in poročil;
 - storitve s področja informiranja in obveščanja javnosti;
 - druge neposredne storitve;
 - vzdrževanje območja lokacije odlagališča;
3. posredni stroški priprave na izgradnjo ter izgradnje odlagališča zaradi delovanja izvajalca javne službe ravnanja z RAO;
 4. nadomestila za omejeno rabo prostora;
 5. stroški izobraževanja in usposabljanja zaposlenih ter pridobivanja dovoljenj, potrebnih zaradi dejavnosti izvajanja javne službe ravnanja z RAO;
 6. stroški podizvajalcev;
 7. stroški sodnih in upravnih postopkov;
 8. stroški materiala;
 9. stroški dela;
 10. stroški nadzora;
 11. drugi stroški, povezani z gradnjo in pridobitvijo dovoljenj.
- (3) Stroški izvajanja javne službe ravnanja z RAO obratovanja, dolgoročnega nadzora in vzdrževanja odlagališč iz 3., 4. in 5. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe so:
1. stroški materiala (energija, nadomestni deli in material za osnovna sredstva, pisarniški material, osebna varovalna oprema ipd.);
 2. stroški storitev (stroški storitev tretjih oseb, transportne in poštno storitve, vzdrževanje, povračila potnih stroškov, stroški plačilnega prometa, intelektualnih in osebnih storitev, stroški komuniciranja z javnostmi, stroški storitev fizičnih oseb, požarne varnosti, varnosti in zdravja pri delu, revidiranja in vzdrževanja sistema vodenja, zdravstvenih storitev, telekomunikacij, varovanja zgradbe in prostorov, obratovalnih in komunalnih storitev ipd.);
 3. stroški izobraževanja zaposlenih ter pridobivanja dovoljenj, potrebnih zaradi dejavnosti izvajanja javne službe ravnanja z RAO;
 4. stroški obresti zadolževanja;
 5. stroški dela;
 6. stroški mednarodnega sodelovanja in prenosa znanja;
 7. drugi stroški, ki nastajajo v procesu izvajanja storitev javne službe ravnanja z RAO.
- (4) Stroški izvajanja javne službe ravnanja z RAO za dejavnosti in storitve iz drugega odstavka 5. člena te uredbe so:
1. stroški financiranja raziskav in razvoja, potrebnih za vse faze ravnanja z radioaktivnimi odpadki in za vse vrste radioaktivnih odpadkov, opredeljenih v nacionalnem programu ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom, in
 2. drugi stroški za prenos znanja iz mednarodnega okolja v Republiko Slovenijo.
- (5) Stroški izvajanja javne službe ravnanja z RAO za dejavnosti in storitve iz tretjega odstavka 5.

člena te uredbe so:

1. stroški izdelave strokovnih podlag za pripravo nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom;
 2. stroški priprave programa odlaganja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva po meddržavni pogodbi;
 3. stroški priprave podpornih študij za izdelavo dokumentov iz 1. in 2. točke tega odstavka in
 4. drugi stroški, ki nastajajo pri izdelavi navedenih dokumentov.
- (6) Za Centralno skladišče radioaktivnih odpadkov v Brinju, ki je na lokaciji Reaktorskega infrastrukturnega centra, upravljavec skladišča in upravljavec Reaktorskega infrastrukturnega centra sporazumno uredita plačilo stroškov, nastalih zaradi uporabe vroče celice, ki je sestavni del Raziskovalnega reaktorja TRIGA MARK II, fizično varovanja skladišča radioaktivnih odpadkov, porabe elektrike, vode, uporabe kanalizacije ter druge infrastrukture, uporabljene za obratovanje Centralnega skladišča radioaktivnih odpadkov.

22. člen **(cenik)**

- (1) Kot merilo za oblikovanje cenika storitev javne službe ravnanja z RAO za uporabnike iz 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe se upoštevajo upravičeni stroški izvajalca javne službe ravnanja z RAO, cena storitev pa se razdeli po posameznih vrstah radioaktivnih odpadkov glede na njihovo aktivnost, razpolovni čas radionuklidov, prostornino odpadkov ter obseg potrebne obdelave in priprave pred skladiščenjem ali odlaganjem.
- (2) Strokovne podlage za oblikovanje cen storitev javne službe ravnanja z RAO s podrobno obrazložitvijo in predlog cenika pripravi izvajalec javne službe ravnanja z RAO.
- (3) Na podlagi strokovnih podlag za oblikovanje cen storitev javne službe ravnanja z RAO Vlada Republike Slovenije sprejme cenik in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
- (4) Cenik iz prejšnjega odstavka se posodobi najmanj vsakih pet let.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen **(rok za pripravo strokovnih podlag za cenik)**

Izvajalec javne službe ravnanja z RAO strokovne podlage za pripravo cenika iz 22. člena te uredbe izdelava v treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe.

24. člen **(prenehanje uporabe)**

Z dnem uveljavitve te uredbe se prenehata uporabljati Uredba o načinu, predmetu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki (Uradni list RS, št. 32/99 in 41/04 – ZVO-1 in 76/17 – ZVISJV-1) in Uredba o načinu, predmetu in pogojih opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe dolgoročnega nadzora in vzdrževanja odlagališč rudarske in hidrometalurške jalovine, ki nastane pri pridobivanju in izkoriščanju jedrskih mineralnih surovin (Uradni list RS, št. 76/15).

25. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta uredba začne veljati 1. januarja 2022.

Št.:

Ljubljana,

EVA 2018-2550-0025

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša

PRESEDNIK

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

Pravna podlaga za izdajo Uredbe o izvajanju obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki je 122. člen Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19 in 172/21; v nadaljnjem besedilu: ZVISJV-1), ki predvideva ustanovitev obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

Obvezno državno gospodarsko službo za ravnanje z radioaktivnimi odpadki predvideva tudi 148. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20). Predlagana uredba pa sledi tudi določilom Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) o načinu opravljanja takih služb.

Ta uredba določa način in pogoje izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki. Z njo se določa, da bo to službo še naprej izvajal javni gospodarski zavod v lasti države, in to za nedoločen čas. Javni gospodarski zavod bo izvajal pet glavnih nalog, kot jih določa že ZVISJV-1. S tem se izpolnjujejo usmeritve, začrtane v Resoluciji o nacionalnem programu ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom za obdobje 2016–2025 (ReNPRRO16–25) (Uradni list RS, št. 31/16). Glavni cilj je tako ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom, da zaradi njih ne bo škodljivih posledic za ljudi in okolje.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu:

Uredba določa način in pogoje izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki (v nadaljevanju: javna služba ravnanja z RAO), kot je določeno v šestem odstavku 122. člena ZVISJV-1, ki je tudi pravna podlaga za sprejem te uredbe.

K 2. členu:

Izrazi, opredeljeni v 2. členu uredbe (»dolgoročni nadzor in vzdrževanje odlagališča«, »izgradnja odlagališča« ter »meddržavna pogodba«), so izrazi, ki niso določeni v ZVISJV-1 in se uporabljajo za potrebe te uredbe.

K 3. členu:

Določba zgolj opredeljuje predmet gospodarske javne službe, ki je v zagotavljanje ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom.

K 4. členu:

V tem členu je določena organizacijska zasnova (javni gospodarski zavod) ter prostorska zasnova (na celotnem območju države) izvajanja gospodarske javne službe ravnanja z RAO.

K 5. členu:

Ta člen uredbe v prvem odstavku opredeljuje pet glavnih dejavnosti in storitev javne službe ravnanja z RAO. Vsem dejavnostim in storitvam je skupna skrb za radioaktivne odpadke od trenutka, ko uporabnik radioaktivnih snovi ne potrebuje več, jih proglasi za radioaktivne odpadke in preda izvajalcu javne gospodarske službe ravnanja z RAO, pa vse do takrat, ko so vsi tako zbrani radioaktivni odpadki nekaj časa skladiščeni, predelani, odloženi v končno odlagališče, ki je ustrezno zaprto in se na njem opravljata le dolgoročni nadzor in vzdrževanje za preprečevanje vpliva na ljudi in okolje. Poleg navedenih dejavnosti in storitev javna služba ravnanja z RAO skrbi tudi za razvoj stroke ter prenos znanja na področju ravnanja z RAO in izrabljenim gorivom ter za druge strokovno tehnične in razvojne naloge, kot jih določa ZVISJV-1 ali odločitev vlade, ki pa so neposredno povezane z izvajanjem javne službe ravnanja z RAO.

K 6. členu:

Člen podrobno našteva vse naloge, s katerimi bo javna služba ravnanja z RAO dosegala izvajanje glavnih dejavnosti in storitev, opredeljenih v tretjem odstavku 122. člena ZVISJV-1 in ponovljenih v 5. členu te uredbe.

K 7. členu:

Člen našteva objekte državne infrastrukture, ki so v lasti države, ki jih javna služba ravnanja z RAO potrebuje za izvajanje svojih dejavnosti in storitev. To je Centralno skladišče radioaktivnih odpadkov v Brinju in zaprto odlagališče rudarske jalovine Jazbec na lokaciji nekdanjega Rudnika urana Žirovski vrh katerih upravljalec je izvajalec javne službe ravnanja z RAO. Člen tudi določa, da so objekti državne infrastrukture tudi objekti, ki pridobijo status objekta državne infrastrukture v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost.

K 8. členu:

Ta člen jasno določa, da upravljanje z objekti državne infrastrukture sodi v izvajanje javne službe ravnanja z RAO. Upravljanje gospodarske javne infrastrukture v nadaljevanju poveže z posameznimi dejavnostmi in storitvami, navedenimi v 5. členu uredbe, obenem pa določi, da se tako upravljanje izvaja na podlagi pogodbe med izvajalcem javne službe ravnanja z RAO in ustanoviteljem.

K 9. do 11. členu:

Določbe teh členov jasno opredeljujejo, kaj zlasti sodi med naloge, povezane z obratovanjem (9. člen), obnovo (10. člen) in vzdrževanjem (11. člen) objektov državne infrastrukture.

K 12. členu

Podobno kot predhodni trije členi tudi 12. člen navaja tiste naloge, ki so zlasti povezane z nadzorom, vzdrževanjem saniranih površin in pripadajoče infrastrukture ter dostopom do objektov državne infrastrukture (odlagališča).

K 13. členu:

Člen določa, katere naloge mora v okviru priprav na izgradnjo in gradnjo odlagališča opravljati javni gospodarski zavod v imenu in za račun Republike Slovenije, pri čemer pa se podrobnejšo opredelitev nalog iz tega člena in njihov obseg določi z pogodbo, sklenjeno med izvajalcem javne službe ravnanja z RAO in ustanoviteljem.

K 14. do 17. členu:

Ti členi uredbe opredeljujejo pravice in obveznosti izvajalca javne službe ravnanja z RAO.

Tako 14. člen določa, da morajo biti storitve javne službe zagotovljene neomejeno, saj bo država morala upravljati RAO in izvajati dolgoročni nadzor in vzdrževanje zaprtih odlagališč. Izvajalec javne službe mora javno službo ravnanja z RAO zagotavljati za vse uporabnike pod enakimi pogoji in jo opravljati stalno, pravočasno, nemoteno in varno. Način in pogoje za prevzem in prevoz radioaktivnih odpadkov ter cenik javne službe ravnanja z RAO mora izvajalec javne službe javno objaviti. Prav tako pa so v tem členu določeni pogoji, ko izvajalec javne službe ravnanja z RAO lahko odkloni prevzem in prevoz RAO in njegove zaveze do povzročitelja v takem primeru. Pri izvajanju javne službe ravnanja z RAO mora imeti izvajalec javne službe na voljo vso potrebno infrastrukturo.

Nadalje so določene nekatere specifične izvajane javne službe ravnanja z RAO, glede na posamezne dejavnosti in storitve izvajalca (15. člen), pri čemer mora npr. izvajalec zagotavljati dejavnosti in storitve iz 1. točke prvega odstavka 5. člena uredbe za vse radioaktivne odpadke na območju države, tako znanih, kot tudi neznanih imetnikov ali povzročiteljev in to ne glede na to ali so nastali kot posledica izrednih dogodkov ali iz pretekle sevalne dejavnosti ali drugih preteklih gospodarskih dejavnosti. Prav tako uredba v tem členu določa, da mora izvajalec javne službe ravnanja z RAO npr. v okviru storitev iz tretjega odstavka 5. člena te uredbe pripraviti strokovne podlage za nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom ter izdelati program odlaganja RAO in izrabljenega jedrskega goriva v skladu z meddržavno pogodbo. Pomembni sta tudi določbi o prizadevanjih za zmanjševanje količine radioaktivnih odpadkov ter obveznosti o vodenju evidence podatkov o uskladiščenih ali odloženih radioaktivnih odpadkih, o njihovi opustitvi nadzora, pakiranju, predelavi, recikliranju ali vnovični uporabi.

Določba 16. člena določa pogoje in način, pod katerim lahko izvajalec javne službe ravnanja z RAO za posamezna dela ali storitve javne službe ter za organizacijsko tehničnih in strokovnih nalog najame tretjo osebo, medtem ko 17. člen določa dolžnost poročanja o izvajanju javne službe ravnanja z RAO

in doseganju ciljev v skladu z določbami nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom za preteklo leto.

K 18. členu:

V tem členu so opredeljene pravice uporabnikov storitev iz 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe, ki jih imajo v razmerju do izvajalca javne službe ravnanja z RAO.

K 19. in 20. členu:

Člena določata planske dokumente in vire financiranja javne službe ravnanja z RAO.

19. člen določa dokumente, ki jih mora pripraviti izvajalec javne službe ravnanja z RAO zaradi financiranja javne službe ravnanja z RAO ter roke za pripravo in sprejem dolgoročnega programa dela, dvoletnega poslovnega načrta in letnega poročila izvajalca javne službe ravnanja z RAO, pri čemer pa je določeno tudi, da se podrobnejša vsebina teh dokumentov določi z aktom o ustanovitvi, torej v Odloku o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda ARAO - Agencija za radioaktivne odpadke.

20. člen pa določa vire financiranja javne službe ravnanja z RAO, ki se zagotavljajo: iz državnega proračuna, iz plačil imetnikov ali povzročiteljev radioaktivnih odpadkov za opravljene storitve javne službe ravnanja z RAO, iz javnega sklada (sklad za razgradnjo in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK, ustanovljen s posebnim zakonom) in iz drugih virov, pri čemer uredba jasno razmejuje vire financiranja glede na dejavnosti in storitve izvajalca javne službe ravnanja z RAO, kot so določene v 5. členu uredbe. Člen opredeljuje tudi dve izjemi, in sicer primer, ko povzročitelj radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva ni znan in se sredstva za izvajanje javne službe zagotovijo preko državnega proračuna ter primer, ko upravljavec Reaktorskega infrastrukturnega centra – Institut »Jožef Stefan« ne plačuje storitev izvajalcu javne službe ravnanja z RAO za tiste radioaktivne odpadke, ki nastajajo pri izvajanju negospodarske dejavnosti oziroma dejavnosti, ki pomenijo izvajanje javne službe ali javnih pooblastil Instituta »Jožef Stefan«.

K 21. in 23. členu:

21. člen podrobno našteva stroške, ki jih bo imela javna služba ravnanja z RAO, in to za vse dejavnosti in storitve, s katerimi bo dosegala izvajanje petih glavnih dejavnosti, opredeljenih v ZVISJV-1 in ponovljenih v 5. členu te uredbe.

22. člen določa merila za pripravo cenika dejavnosti in storitev javne službe ravnanja z RAO, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Strokovne podlage za cenik skupaj s podrobno obrazložitvijo in predlogom cenika pa mora pripraviti izvajalec javne službe ravnanja z RAO. Cenik se posodablja najmanj na pet let.

23. člen pa določa, da mora izvajalec javne službe ravnanja z RAO strokovne podlage za pripravo cenika izdelati v treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe

K 24. členu:

S tem členom je urejeno se prenehanje uporabe dveh do sedaj veljavnih uredb, t.j. Uredbe o načinu, predmetu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki in Uredbe o načinu, predmetu in pogojih opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe dolgoročnega nadzora in vzdrževanja odlagališč rudarske in hidrometalurške jalovine, ki nastane pri pridobivanju in izkoriščanju jedrskih mineralnih surovin

K 25. členu:

Ker predlagana uredba ne prinaša izjemnih vsebinskih sprememb glede na sedanjo ureditev in prenos nad upravljanjem Agencije za radioaktivne odpadke iz Ministrstva za infrastrukturo na Ministrstvo za okolje, je začetek veljavnosti a 1. januarjem 2022 ustrezen in primeren.